

Особено мнение на съдията Людмил Нейков

Намирам искането на главния прокурор за установяване на противоконституционност на чл.53, ал.1 от Закона за избиране на народни представители за основателно поради следното:

1. Статутът на кандидата за народен представител и на неговия застъпник не е и не може да бъде еднакъв, тъй като е различна обществената значимост на тези две категории. В тази връзка необосновано чрез атакуваната законова разпоредба, с която се създава привилегия, този статут се приравнява.

2. Признакът "обществено положение" по смисъла на чл.6, ал.2 от Конституцията характеризира и кандидата за народен представител, поради което той попада в забраната за ползване на привилегии съгласно посочената конституционна разпоредба. Наказателната неприкосновеност е привилегия, която се основава на общественото положение, което заема лицето именно в качеството му на кандидат за народен представител, поради което то попада в ограниченията по чл.6, ал.2 от Конституцията за получаване на привилегии.

3. Тезата, че "образуването на наказателно производство или задържането на кандидат за народен представител или на негов застъпник ще накърни по неоправим начин техните права..." е важима само при едностранчивото разглеждане на засегнатите лични интереси.

Поставя се обаче въпросът, скриването под дадената от атакуваната разпоредба привилегия на кандидат за народен представител не възпрепятства ли неоправдано започването и приключването на наказателно преследване срещу заподозрения за извършеното престъпление кандидат, който е нарушил закона в разрез с конституционното си задължение да изпълнява и спазва законите и зачита правата и законните интереси на другите, регламентирано с чл.58, ал.1 от Конституцията.

В този случай е налице конкуренция между конституционни ценности, при която от по-висш порядък е тази, която защитава обществените (борбата с престъпността) пред личните интереси – принцип, в противоречие с който влиза атакуваната законова разпоредба, поради което тя се явява противоконституционна.

4. Статутът на кандидата за народен представител е различен от този на народния представител, министъра, конституционния съдия и др. Тях Конституцията закриля с имунитет поради служебното им положение, тъй като признакът "служебно положение" не е между тези изрично изброени в чл.6, ал.2 от Конституцията, въз основа на които съществува забрана за получаване на привилегии. Ето защо, изхождайки от служебното положение, който признак е извън изчерпателно изброените в чл.6, ал.2 от Конституцията, конституционният законодател е предвидил само няколко случая на имунитет срещу наказателно преследване, към които не спадат кандидатите за народни представители и техните застъпници. Предвиждането на такава привилегия със закон, с който се пренебрегват ограниченията за придобиване на привилегии, въздигнати с чл.6, ал.2 от Конституцията, какъвто е случаят, е противоконституционно.

5. С Решение № 3/1998 г. по к.д № 1/1998 г. е прието, че наказателна неотговорност, извън посочените в Конституцията случаи, не може да се установява със закон. Приетото с настоящото решение е в нарушение на тази практика на Конституционния съд.